

NIP 966-13-15-194
REGON 050626396
e-mail: bialystok@pirol.pl
<http://www.pirol.pl>
TEL/FAX 85/676 08 62

Podlaska Izba Rolnicza, Porosły, ul. Wierzbowa 57, 16-070 Choroszcz

Porosły, 07.02.2023r.

PIR.A.A. 44/2023r.

Sz. P. Artur Kosicki
Marszałek Województwa Podlaskiego

Szanowny Panie Marszałku,

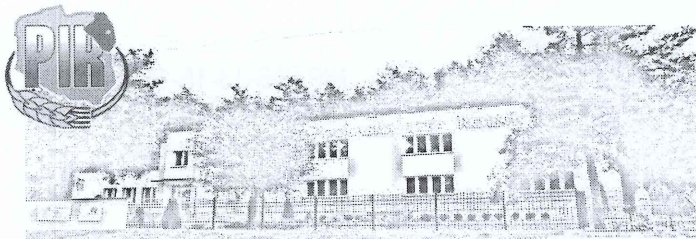
22 czerwca 2022r. Komisja Europejska przedstawiła projekt wniosku Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie odbudowy zasobów przyrodniczych (Nature Restoration Law).

W Parlamencie wniosek został skierowany do Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności (ENVI), która 12 lipca 2022 r. wyznaczyła Césara Luene (S&D, Hiszpania) na sprawozdawcę. Unijny komisarz ds. środowiska Virginijus Sinkevičius przedstawił tekst komisji ENVI członków w dniu 30 czerwca 2022 r. Komisja Rybołówstwa (PECH) i Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi (AGRI) są komisjami stowarzyszonymi na mocy art. 57 Regulaminu. Powołały odpowiednio Caroline Roose (Zieloni/WSE, Francja) i Anne Sander (PPE, Francja) jako sprawozdawcy.

W swoim projekcie sprawozdania, opublikowanym w dniu 6 grudnia 2022 r., sprawozdawca komisji ENVI proponuje zwiększenie nadrzędnego celu UE w zakresie odbudowy z co najmniej 20 % do 30 % powierzchni lądów i mórz UE do 2030 r., zgodnie z rezolucją Parlamentu w sprawie unijnej strategii ochrony różnorodności biologicznej dla 2030. Sugeruje również wyznaczenie wyższych celów w zakresie odbudowy ekosystemów lądowych, przybrzeżnych, słodkowodnych i morskich; dla ekosystemów miejskich; oraz do ponownego nawodnienia odwodnionych torfowisk wykorzystywanych w rolnictwie. Komisja ENVI rozpatrzyła projekt sprawozdania sprawozdawcy na posiedzeniu w dniu 12 stycznia 2023 r. Swoje sprawozdanie ustawodawcze planuje przyjąć 24 maja 2023 r. W związku z czym Państwa Członkowskie będą miały 2 lata na opracowanie planów ochronnych.

Należy zauważyć, że całkowita powierzchnia naturalnych i przekształconych mokradeł w Polsce została oszacowana jako 5,7 miliona ha, czyli 18% powierzchni kraju (bez wód morskich). Około 1,6 mln ha zajmują torfowiska użytkowane rolniczo, 3,6 mln ha to mokradła lądowe nietorfowe, a wody powierzchniowe pokrywają około 0,5 mln ha. 85% torfowisk jest przesuszonych, a jedynie ok. 15% zachowało charakter bagienny i potencjalne zdolności akumulacji torfu. *(źródło GDOŚ)* W chwili obecnej naukowcy bardzo mocno lobbują odbudowę torfowisk. Zdaniem Wiktora Kotowskiego z Wydziału Biologii Uniwersytetu Warszawskiego „*degradacja środowiska naturalnego, wymieranie gatunków, ogromne emisje dwutlenku węgla do atmosfery – to skutki masowego osuszania torfowisk i wydobywania na rzecz rolnictwa i ogrodnictwa. Wiele krajów potrzebuje pilnego planu na odtworzenie ich naturalnego, bagiennego stanu*”.

We wniosku czytamy: **(54)** *Odbudowa i ponowne nawadnianie gleb organicznych użytkowanych rolniczo (tj. użytkowanych jako obszary trawiaste i grunty uprawne), które stanowią osuszone torfowiska, pomagają w osiągnięciu znaczących korzyści w zakresie różnorodności biologicznej i znacznej redukcji emisji gazów cieplarnianych oraz przynoszą inne korzyści dla środowiska, przyczyniając się jednocześnie do zróżnicowania krajobrazu rolniczego. Państwa członkowskie mogą wybrać spośród szerokiej gamy środków odbudowy osuszonych torfowisk*

NIP 966-13-15-194
REGON 050626396
e-mail: bialystok@pirol.pl
<http://www.pirol.pl>
TEL/FAX 85/676 08 62

Podlaska Izba Rolnicza, Porosty, ul. Wierzbowa 57, 16-070 Choroszcz

użytkowanych rolniczo od przekształcania gruntów uprawnych w trwałe użytki zielone, przez środki w zakresie ekstensyfikacji w połączeniu ze zmniejszonym osuszaniem, aż po pełne ponowne nawadnianie z możliwością użytkowania torfowisk lub wprowadzenie roślinności torfotwórczej. Najistotniejsze korzyści dla klimatu wynikają z odbudowy i ponownego nawadniania gruntów uprawnych, a następnie odtworzenia intensywnych obszarów trawiastych. Aby umożliwić elastyczną realizację celu w zakresie odbudowy osuszonych torfowisk wykorzystywanych w rolnictwie, państwa członkowskie mogą zaliczyć środki odbudowy i ponowne nawadnianie osuszonych torfowisk na obszarach wydobycia torfu, a także, w pewnym stopniu, odbudowę i ponowne nawadnianie osuszonych torfowisk w ramach innych rodzajów użytkowania gruntów (np. lasów), jako przyczyniające się do osiągnięcia celów dotyczących osuszonych torfowisk wykorzystywanych w rolnictwie.

(56) *Aby czerpać najpełniejsze korzyści w zakresie różnorodności biologicznej, odbudowa i ponowne nawadnianie osuszonych torfowisk powinny wykraczać poza obszary występowania typów siedlisk podmokłych wymienionych w załączniku I do dyrektywy 92/43/EWG, które mają być odbudowane i przywrócone. Dane dotyczące zasięgu występowania gleb organicznych oraz związanych z nimi emisji gazów cieplarnianych i ich pochłaniania są monitorowane i udostępniane w ramach sprawozdawczości sektora LULUCF w krajowych wykazach gazów cieplarnianych opracowywanych przez państwa członkowskie i przedkładanych UNFCCC. Istnieją alternatywne sposoby produktywnego użytkowania odbudowanych i ponownie nawodnionych torfowisk. Przykładowo użytkowanie torfowisk – praktyka polegająca na prowadzeniu działalności uprawnej na podmokłych torfowiskach – może obejmować uprawę różnych rodzajów trzcin, produkcję niektórych rodzajów drewna, uprawę borówek i żurawiny, uprawę torfowców oraz wypas wołów domowych....*

Ponadto należy zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 9 pkt 4 rozporządzenia Państwa członkowskie wprowadzają środki odbudowy gleb organicznych użytkowanych rolniczo, które są osuszonymi torfowiskami. Środki te muszą być wprowadzone w odniesieniu do co najmniej:

- a) 30 % takich obszarów do 2030 r., z czego co najmniej jedna czwarta musi zostać ponownie nawodniona;
- b) 50 % takich obszarów do 2040 r., z czego co najmniej połowa musi zostać ponownie nawodniona;
- c) 70 % takich obszarów do 2050 r., z czego co najmniej połowa musi zostać ponownie nawodniona.

Zdaniem Porozumienia Paryskiego sektor rolniczy, podobnie jak reszta gospodarki powinien zredukować emisje CO₂ do zera do 2050r. Nie da się tego osiągnąć bez nawadniania osuszonych torfowisk. Obszar po restytucji jest bardzo żyzny. Można to wykorzystać, uprawiając na przykład trzcinę, pałkę wodną czy olszynę. Ale czy w województwie podlaskim – zagłębiu mleczarskim te uprawy zabezpieczą paszę dla zwierząt? Należy wziąć pod uwagę jak wielki obszar torfowisk będzie podlegał u nas ponownemu nawodnieniu. W Polsce dotyczy to również Żuław Wiślanych oraz Warmii i Mazur. Wprowadzone ekosystemy graniczące z polami uprawnymi będą również znacznie zagrażać istniejącym uprawom poprzez nadmiernie rozmnażającą się dziką zwierzynę.

Wobec powyższego Zarząd Podlaskiej Izby Rolniczej zwraca się do Pana Marszałka o przedstawienie opinii i wyników konsultacji w/w rozporządzenia wydanych przez samorząd województwa podlaskiego na rzecz Europejskiego Komitetu Regionów. Uważamy, że zapisy w nim zawarte dążą do ograniczenia działalności rolniczej, a tym samym stwarzają zagrożenie jakim jest ograniczenie produkcji żywności z czym my jako samorząd rolniczy nie możemy się zgodzić.

Licząc na poważne potraktowanie sprawy.

PREZES
Podlaskiej Izby Rolniczej
Grzegorz Leszczyński